

1-Aşağıdaki metinlerde kullanılan Anlatım tekniklerini altına yazınız. (iç çözümleme, geriye dönüş, gösterme)

<p>— Ne yapıyorsunuz, yahu? dedim. — Sana ne? dediler. Fıkara, üstleri yırtık pırtık yavrulardı. — Canım, neden söküyorsunuz? dedim. — Mühendis Ahmet Bey söktürüyor. — Ne yapacak bunları? — Yukarıda deri tüccarı Hollandalı var ya, hani onun bahçesini düzeltiyorlar da... — İngiliz çimi alsın, eksin, mademki herif zengin.. — İngiliz çimiyle bu bir mi? — Bu daha mı iyi? — İyi de lâf mı? (Sait Faik Abasıyanık-Son Kuşlar)</p> <p>CEVAP:GÖSTERME</p>	<p>Yavaş yavaş merdivenleri indi. Orta kata gelince müdürün odası gözüne ilmişti. Şakir Bey'i bir kere görmek fena olmaz diye düşündü. Kocası hakkında ondan malûmat alabilirdi, hademe ile içeriye haber gönderdi. (Peyami Safa, Canan)</p> <p>CEVAP: İç Çözümleme</p>	<p>Gerçi Ali Bey, babasının sağlığında ve hele on dört, on beş yaşına geldikten sonra, dünyada kültürden başka sevicecek, arzulanacak bir şey bulamaz olmuştu. Dünyayı unuturcasına meşgul olduğu şey varsa dersleriydi. Küçük bir maksat için büyük bir fedakârlığı göze almak gerekirse, nüshası pek az bulunan bazı kitapları kırk elli misli fiyatla seve seve satın alırdı. Hastalanırsa, herhangi bir şey için bahse tutuşup da yenildiği zaman hastalanırdı. Ağlarsa okuduğu kitaplarda zor bir meseleye rastlayıp da onu çözemediğinden dolayı ağlardı.”(Namık Kemal- İntibah)</p> <p>CEVAP : Geriye Dönüş</p>
<p>Deniz sakindi. Kayalara hafifçe bir dalga vuruyordu. Dalga sesi martılarla karıştı. Fark ettim ki hayatta farklı tonlar var. Belki de onları fark edebilmek gerekiyordu. Bugüne kadar nasıl kaçmıştım her şeyden. Mesela arkadaşlarıma güvenmedim hiçbir zaman. Sanki mutluluklarında ben yoktum. Belki çocukken böyle değildik.</p> <p>CEVAP:BİLİNÇ AKIŞI</p>	<p>İhsan Oktay Anar'ın "Puslu Kıtalar Atlası " romanında filozof Decartes'in (Dekart) "Yöntem Üzerine Konuşmalar " adlı kitabı "Zagon Üzerine Öttürmeler" adıyla yer almıştır.</p> <p>CEVAP:PARODİ</p>	<p>Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Saatleri Ayarlama Enstitüsü adlı romanında önemsiz bir kurum olan Saatleri Ayarlama Enstitüsünü asrın en büyük, en faydalı kurumu şeklinde tanıtmaması bir ironi örneğidir.</p> <p>CEVAP: İRONİ</p>

2-Aşağıdaki paragraf ile ilgili soruları cevaplayınız.

Ekim ayının ortalarına doğru koyu sarıdan ateş kızılına geçen bilyedinlerin* pıtrak pıtrak dal uçlarından sarktığı, defnelerin kara üzüm gibi tane tane, pırl pırl ürünlerini sergilediği sırtlara doğru baktım. Doğanın renk uyumuna aykırı üç beton bina yeşilliğini hala sürdüren yamaçlara gelişigüzel oturtulmuştu. Üstelik kayık boyası gibi zıt renklere de boyanmışlardı. Oysa Cideli evini boyamazdı. Tahtaları kendine özgü bir biçimde birbirine uçlarından geçirirdi. Bu tahtaları kendi doğal renkleriyle olduğu gibi bırakır, yaptığı evin üzerine sarkan ağaçların yeşillikleriyle yetinirdi. Kuşkusuz çok daha barınma- ya elverişliydi şu her tür boya çekilmiş evler ama konduğu yamaçlarda rengi, biçimi, görünüşü her şeyiyle eğretiydi. Bütün bu emekler değer miydi benim anılarımı bozmaya? Ne olmuştu benim bilyedinlerim? Ta buradan uzaklaştırılmış, gerilere mi itilmişti?(Rıfat ILGAZ, Sarı Yazma) (bilyedin: Kocayemiş de denilen bir tür orman meyvesidir.)

TEMA: Doğa ve Geçmiş
KONU: Doğaya ve geçmişe duyulan özlem

BAKIŞ AÇISI: Kahraman Bakış Açısı

Metinde geçen “ gelişigüzel”, “barınmak” ve “doğa” kelimelerinin anlamlarını, metnin bağlamından yola çıkarak yazınız.

Gelişigüzel: özensiz bir şekilde

Barınmak: yaşamaya uygun

Doğa: tabiat, yeşillik alan

3-Aşağıda roman türlerinin adını karşılıklarına cevaplarını yazınız.

Günlük hayatta az rastlanan, ilgi çekici olayları okuyucuda heyecan ve merak uyandıracak biçimde anlatan roman türüdür. (Monte Cristo Kontu-Alexandre Dumas (Aleksandır Dumas))	Macera (serüven) romanı
Gelecekte olabilecek olayları bilimsel bir yaklaşımla hayal gücünü de kullanarak anlatan roman türüdür.	Bilim kurgu romanı
Gerçeküstü olay, kişi ve yerleri konu alan roman türüdür. (Yüzüklerin Efendisi-Tolkien)	Fantastik roman
İnsanın iç dünyasını, bilinçaltını, olayların insanın ruh dünyasına etkilerini anlatan roman türüdür. (Eylül-Mehmet Rauf)	Psikolojik roman (tahlil romanı)
Toplumsal veya siyasal bir sorunu konu edinen, bir tez içeren roman türüdür. (Yaban-Yakup Kadri Karaosmanoğlu)	Tezli roman
Uzak ve yabancı ülkelerin doğa ve insanlarını konu edinen roman türüdür. (İzlanda Balıkçısı-Pierre Loti)	Egzotik roman
Tarihi olayları ve kişileri anlatır. (Küçük Ağa-Tarık Buğra)	Tarihi Roman
Toplumsal sorunları, töreleri anlatır. (Yaprak Dökümü-Reşat Nuri Güntekin)	Sosyal Roman

4-Türk Edebiyatında ilk romanlar ile ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

İlk roman çevirisi : **Yusuf Kamil Paşa Fenelon'den Telemak**
İlk Yerli roman : **Taaşuku Talat ve Fitnat- Şemsettin Sami**
İlk edebi roman: **İntibah – Namık Kemal**
İlk tarihi roman: **Cezmi – Namık Kemal**
İlk realist roman: **Araba Sevdası – Recaizade Mahmut Ekrem**
Batılı anlamda ilk roman: **Mâi ve Siyah – Halit Ziya Uşaklıgil**
İlk psikolojik roman: **Eylül – Mehmet Rauf**
İlk köy romanı: **Karabibik – Nabizade Nazım**
İlk Psikolojik Roman denemesi: **Nabizade Nazım-Zehra**
İlk polisiye roman: **Esrar-ı Cinayet-Ahmet Mithat Efendi**

5-

Köyün ortasındaki nehrin azgın sularında çamaşır yıkamaya alışmış eller ( ) bağı işlerine dayanmaz mı ( )
Hayret ( ) bunca işlerden sonra hâlâ pamuksu eller ( ) Onu bunca suyun şiddeti ( ) dikenler, çalılar etkilememiş ( )
gören sadece kalem tuttu sanır.

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir.

( ) (?) ( ) (!..) ( ) (:)

YABAN

(...)

Buraya geldiğimin bilmem kaçınıcı haftası idi. Mehmet Ali'ye sordum:

– Kadınlarınız niçin yalnız benden kaçıyorlar?

– Yabansınız da ondan, beyim.

Bu yaban lafı, beni, önce çok kızdırdı. Fakat, sonra anladım ki, Anadolu'lular, Anadolu köylüleri tıpkı eski Yunanlıların kendilerinden başkasına barbar lakabını vermesi gibi her yabancıya yaban diyorlar.

Bir gün... bir gün, onlara, ispat edebilecek miyim ki, ben bir yaban değilim? Benim damarlarımdaki kan onların damarlarında işleyen kandır. Aynı dili söylemekteyiz. Aynı tarihi ve coğrafi yollardan, hep birlikte gelmişizdir. İspat edebilecek

miyim ki, aynı Allah'ın kuluyuz! Aynı siyasi mukadderat, aynı sosyal bağlar, bizi kardeşlik, evlatlık, analık babalık üstünde bir yakınlıkla birbirimize bağlamıştır.

(...)

Geçen gün, Zeynep Kadını, sokak kapısının önünde benden yakınıırken yakalamıyayım mı? Ben, onun bütün işlerini karıştırmışım. Salih Ağa ile aralarını bozmuşum. Zaten yanlarına geldiğim günden beri evlerinin beti bereketi kalmamış. Mehmet Ali askere gitmiş. Başlarına bu arazi davası çıkmış. İsmail şırmamış, kimseyi dinlemez olmuş.

Ben bunları işitmezlikten geldim. Kapıdan çıkmak üzere iken ayaklarımın ucuna basarak ters yüzü odama döndüm. Şimdi başım iki ellerimin arasında düşünüyorum:

Onlar gibi olmak, onlar gibi giyinmek, onlar gibi yiyip içmek, onlar gibi oturup kalkmak, onların diliyle konuşmak...

Haydi bunların hepsini yapayım. Fakat, onlar gibi nasıl düşünebilirim? Nasıl onlar gibi hissedebilirim?

Odama dolduran bütün bu kitapları yakmak... Bu resimleri, bu levhaları ayaklarımın altına alıp ezmek. Neye yarar? Hepsi benim içime girdiler. Bende, silinmez, kaçınılmaz, yıkanıp temizlenmez izlerini bıraktılar. Benim iç duvarlarım, bütün bu yabancı nakışlar, çizgiler, işaretler, renkler ve hiyerogliflerle doludur. Dış cephem değişmiş neye yarar? Ben, asıl ben, bu toprağın malı olmayan ve hepsi dışarıdan gelen maddeler ve unsurlarla yoğrula yoğrula adeta sınai, adeta kimyevi bir şey halini almışım.

(...)

Bunun sebebi, Türk aydını gene, sensin! Bu viran ülke ve bu yoksul insan kitlesi için ne yaptın? Yıllarca onun kanını emdikten ve onu bir posa hâlinde katı toprak üstüne attıktan sonra, şimdi de gelip ondan tiksilmek hakkını kendinde buluyorsun. Anadolu halkının bir ruhu vardı; nüfuz edemedin. Bir kafası vardı; aydınlatamadın. Bir vücudu vardı; besleyemedin. Üstünde yaşadığı bir toprak vardı; işletemedin. Onu, hayvani duyguların, cehaletin, yoksulluğun ve kıtlığın elinde bıraktın. O, katı toprakla kuru göğün arasında bir yabanî ot gibi bitti. Şimdi elinde orak, buraya hasada gelmişsin! Ne ektin ki, ne biçeceksin?.. Bu ısırganları, bu kuru dikenleri mi?

Tabii ayaklarına batacak. İşte, her yanın yarılmış bir halde kanıyor ve sen, acıdan yüzünü buruşturuyorsun. Öfkeden yumruklarını sıkıyorsun. Sana ıstırap veren bu şey, senin kendi eserindir, senin kendi eserindir.

(...)

Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Yaban

1. Metindeki çatışmayı verilen bölümlerden hareketle belirleyiniz.

Metinde **aydın-köylü çatışmasına** yer verilmiştir.

2. Metinde hangi bakış açısı kullanılmıştır? Romanda bu bakış açısının kullanılmasının gerçeklik bağlamında önemini belirtiniz.

Kahraman anlatıcının bakış açısı kullanılmıştır. Bu bakış açısı gerçeklik duygusunun güçlü bir şekilde verilmesini sağlar. Yazar kahramanlardan biri olduğu için başlangıç noktasını ve gelişmeleri daha inandırıcı verir. Okuyucu, bu bakış açısıyla yazılmış eserde kendinden bir şeyler bulur. Bu da okuyucunun anlatıcıyla bağ kurmasını sağlar.

3. Metinde kullanılan roman anlatım tekniklerini belirleyiniz

Geriye dönüş: Geçen gün, Zeynep Kadını, sokak kapısının önünde benden yakınırken yakalamıyayım mı?

Diyalog:

– Kadınlarınız niçin yalnız benden kaçıyorlar?

– Yabansınız da ondan, beyim.

İç konuşma: Odama dolduran bütün bu kitapları yakmak... Bu resimleri, bu levhaları ayaklarımın altına alıp ezmek. Neye yarar?

4. Bu romanın konusuna göre türünü verilen bölümlerden hareketle belirleyiniz.

Bu romanın konusuna göre türü **tezli romandır**. Toplumsal veya siyasal bir sorunu konu edinen, bir tez içeren roman türüdür. Bu romanda toplumsal bir sorun olan aydın-köylü çatışmasına yer verilmiştir.

6-Aşağıdaki metindeki yazım yanlışlarını ve noktalama yanlışlarını bularak doğrusunu karşlarına yazınız.

YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU
Fakat,	fakat	Benim iç duvarlarım,	Benim iç duvarlarım;
anladım ki,	anladım ki	adeta	âdeta
Anadolu'lular	Anadolulular	halini	hâlini
miyim ki,	miyim ki	bir ruhu vardı; nüfuz edemedin.	bir ruhu vardı, nüfuz edemedin
Bir gün... bir gün	Bir gün... Bir gün	Bir kafası vardı; aydınlatamadın.	Bir kafası vardı, aydınlatamadın.
tarihi	tarihî	Bir vücudu vardı; besleyemedin.	Bir vücudu vardı, besleyemedin.
sosyal bağlar,	sosyal bağlar;	Üstünde yaşadığı bir toprak vardı; işletemedin.	Üstünde yaşadığı bir toprak vardı, işletemedin.
Zeynep Kadını	Zeynep Kadın'ı	yabanî	yabani

yakalamıyım	yakalamayayım	Ne ektin ki,	Ne ektin ki
ayaklarımın altına alıp ezmek.	ayaklarımın altına alıp ezmek...	halde	hâlde

7- Aşağıdaki cümleye uygun noktalama işaretlerini getiriniz.

Seneca ( ) ( ) Cesaret cennete ( ) korku ölüme sürükler ( ) ( ) der.

(:) (“) (,) (.) (“)

8- "Yüz bin okur tarafından bir kez mi okunmak istersiniz yoksa bir okur tarafından yüz bin kez mi ( )" Bu soruya Paul Valery şu yanıtı verir ( ) "Yüz bin okur tarafından yüz bin kez okunmak isterim ( )"

Bu parçada parantezlerle belirtilen yerlere sırasıyla, hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

(?) (:) (.)

9- Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlışlarını belirleyiniz ve doğru kullanımını yazınız.

Bu cadde de oniki kuyumcu var.	Bu caddede on iki kuyumcu var.
Sınav da yanlış yaptığım soruları kontrol ettim.	Sınavda yanlış yaptığım soruları kontrol ettim.
En orjinal fikirler hep ondan gelir.	En orijinal fikirler hep ondan gelir.
Bu konu da batı medeniyetinin gerisindeyiz.	Bu konuda Batı medeniyetinin gerisindeyiz.
Suç Ve Ceza'yı kaç yaşında oku muştun?	Suç ve Ceza'yı kaç yaşında okumuştun?

10-Aşağıdaki paragrafın ana düşüncesini ve konusunu belirleyiniz.

Tutunamayanlar, Türk romanının zamansız doğmuş çocuğudur. 1961'de ölen çok değerli Ahmet Hamdi Tanpınar'ı bile ölümünden nice zaman sonra tanımaya ve anlamaya başlayan Türkiye, Oğuz Atay'a ve hacimli romanı Tutunamayanlar'a zaman ayıramazdı. Yediden yetmişe kendilerini memleketi kurtarmakla görevli bilmiş insanların bireysel sorunlara ayıracak zamanları yoktu.	ANA DÜŞÜNCE: Tutunamayanlar romanının değerinin anlaşılamamış olması KONU: Tutunamayanlar Romanı
--	---

BİR BİLİM ADAMININ ROMANI

Büyükanenin önderliğinde yola çıkan kafiide galiba gerekli her şey vardı. Fakat Mustafa bir ara yerinden fırladı, koşarak eve gitti. Mustafa elinde bir çingil, yani tasla döndü geldi. Oğlum ne yapacaksın onu, dedim. Ana yolda neyle su içeceğiz, dedi. Sahiden çok işimize yaradı bu çingil.İki üç gün ovada, açıkta yattılar. Sonra büyükanne tekrar eve döndü ve komşularını şehirden kaçırarak arabacıya, “Bizi Konya’ya götür.” dedi. Hüseyin Avni Bey’in yanına gideceklerdi. “Hanım,” dedi arabacı, “Adana nere, Konya nere.” Sonunda razı oldu ve ovada, toprakta yatan İnan ailesi öküz arabasına bindi. Öküz arabası onları Dikili’ye kadar götürdü. Orada bir tanıdıklarına rastladılar. Ben de erkeklerle konuşamam, lakırdı söyleyemem. Kardeşim, dedim sonunda, siz nerede oturuyorsunuz? Bağlarda oturuyorlarmış. Öküz arabasını oraya çektiler, bir köylünün bırakıp kaçtığı evinde kaldılar.

Oğuz Atay, Bir Bilim Adamının Romanı

11-Yukarıdaki metinde Zamir(Adıl) olan kelimeleri ve çeşidini yanlarına yazınız.

ZAMİR	ÇEŞİDİ	ZAMİR	ÇEŞİDİ
Şey	Belgisiz zamir	Nere	Soru zamiri
Ne	Soru zamiri	Onları	Kişî zamiri
Onu	İşaret zamiri	Orada	İşaret zamiri
neyle	soru zamirine getirilmiş edat	Nerede	Soru zamiri
Bizi	Kişî zamiri	Oraya	İşaret zamiri

12-Yukarıdaki resimden hareketle Karga ve Tilki'nin yer aldığı bir fabl örneği yazınız. Yazdığınız fabl örneğinde SERİM-ÇÖZÜM-DÜĞÜM-ÖĞÜT bölümlerini yazınız.

Karga ile Tilki

Bir dala konmuştu karga cenapları; Ağzında bir parça peynir vardı. Sayın tilki kokuyu almış olmalı, Ona nağme yapmaya başladı: “-Ooo! Karga cenapları,merhaba! Ne kadar güzelsiniz,ne kadar şirinsiniz! Gözüm kör olsun yalanım varsa. Tüyleriniz gibiye sesiniz, Sultanı sayılırsınız bütün bu ormanın.” Keyfinden aklı başından gitti bay karganın. Göstermek için güzel sesini Açınca ağzını,düşürdü nevaiesini. Tilki kapıp onu dedi ki: “Efendiciğim, Size güzel bir ders vereceğim: Her dalkavuk bir alığın sırtından geçinir, Bu derse de fazla olmasa gerek bir peynir.” Karga şaşkın,mahcup,biraz da geç ama, Yemin etti gayrı faka basmayacağına. (Jean de La Fontaine)

13-Aşağıdaki fabl eserlerinin yazarını karşlarına yazınız.

ESER	YAZAR
Mantıku't Tayr	Gülşehri
Hayvan Çiftliği	George Orwell
Mesnevi	Mevlana
Harname	Şeyhi
Kelile ve Dimne	Beydeba
Gülistan	Şeyh Sadi

14-Fabl türünün planını yazınız

SERİM :Kişiler kısaca tanıtılır, olayın geçtiği çevre belirtilir, olay başlatılır.

ÇÖZÜM:Düğüm çözülür, çatışma sona erer. Olay genellikle beklenmedik bir sonuca bağlanır.

DÜĞÜM:Çatışma ortaya konur ve olay düğümlenir. Olayın ayrıntılarına girilir. Merak duygusu yoğunluk kazanır.

ÖĞÜT:Olayla ilgili ana fikir öğüt biçiminde verilir. Bu öğüt daha çok bir atasözü ile ortaya konur

15-Aşağıdaki Masal metnlerinin karşlarına Masal Planı(bölümlerini) yazınız.

MASAL METNİ	MASALIN PLANI(BÖLÜMÜ)
Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde kalbur saman içinde... Pireler ber- ber iken, develer tellal iken, ben anamın beşiğini tıngır mıngır salları iken. Tıngır elek tıngır felek demişler, bu masalı şöyle anlatmışlar....	DÖŞEME
.... Memleketin birinde bir ihtiyar ana, ihtiyar ananın da bir kel oğlu varmış. İhtiyar anacığıyla küçük bir kulübede yaşarlarmış....	SERİM
O gün hava pek sıcakmış. Sıcak bir yandan, ağır yük bir yandan, Keloğlan iyice bunalmış. Dibinden soğuk bir su kaynayan çınarın altından geçiyormuş. Suyun serinliği yüzüne vurmuş. Bir soluk almak için yükünü yere bırakmış, derin bir Ooof!» çekmiş. İşte tam o sırada, suyun kaynadığı yerden bir kara adam çıkmış karşısına. Adamın bir dudağı yerde, bir dudağı gökteymiş. Ödö kopmuş Keloğlan'ın! — Benden ne istiyorsun?» diye bağırmış adama. Korkudan tir tir titriyormuş. Adam, tatlılıkla: Beni sen çağırdın.» demiş. Keloğlan: Ben kimseyi çağırmadım, sırtım acıdı da bir Ooof!» çektim.» deyince adam: Benim adım Of'tur, çağırdın da geldim işte.» demiş, Keloğlan'a bir kutu uzatmış: Al bu kutuyu, senin olsun. Sakın ona Açıl, kutum!» demeyesin.» dedikten sonra gözden kaybolmuş	DÜĞÜM
Orada kılıcı indirmiş. Mahmut'un yanına gitmiş. Şehre yaklaşınca padişaha, damadın yanında kardeşiyle geliyor, diye müjdecı gitmiş. Yemişler, içmişler. Mahmut: - Bu kardeşimin hâli nice olacak padişahım? diye sormuş.Ona da büyük vezirin kızını almışlar. Kırk gün, kırk gece düğün yapmışlar. Yiyip, içip hoş muradına ermişler.	ÇÖZÜM
“Onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine”, “Darısı yurdumuzun güzelleri başına.”, “Onlar ermiş muradına, darısı cümlemize..”	DİLEK

16-Masalların Özelliklerini yazınız.

a-Masallar eski dönemlerde kuşaktan kuşağa “masal anası, masal ninesi” adı verilen kişilerce anlatılarak aktarılmıştır.

b-Masal türü anonim olduğundan sonradan yazıya aktarılmış veya derlenmiştir.

c-Masallarda yer ve zaman kavramları belirsizdir.

d-Masallar genellikle “evvel zaman içinde, bir varmış bir yokmuş, günün birinde” gibi belirsiz zaman ifade eden sözlerle başlar. Olaylar “çok uzak bir ülkede, Kafdağı'nın ardında” gibi hayal ürünü yerlerde geçer.

e-Kahramanlar olağanüstü özellikler taşır ve her zaman tek yönlüdür, tip özelliği gösterir. İyiler her zaman iyi, kötüler her zaman kötüdür.

f-Masallarda bir öğüt ve ders verme amacı güdölür, masal sonunda iyiler mutlaka ödüllendirilir, kötüler ise cezalandırılır.

g- Masallarda genellikle “iyilik-kötülük, doğruluk-haksızlık, alçakgönüllülük-kibir, adalet-zulüm” gibi zıt durumların temsilcisi olan kişilerin mücadelelerinden veya insanların ulaşılması güç hayallerinden söz edilir.

ğ- Masallar evrensel özellik taşıdığı için kesinlikle dinî ve millî motifler içermez.

h- Anlatım kısa ve yoğundur, anlatımda genellikle geniş zaman veya öğrenilen geçmiş zaman kipi (-miş'li geçmiş) kullanılır.

j- Dürüstlük, sabır, adalet, eşitlik, bağlılık gibi evrensel değerler masallar ile çocuklara aktarılmaya çalışılır.

I- Masallarda neden sonuç ilişkisi yoktur. Olayların belirli bir sebebi yoktur. (Keloğlan padişah olabilir, zenginle fakir yer değiştirebilir, fakir bir kız prensle evlenebilir vb.)

17-Fablin özelliklerini yazınız.

a- Fabllarda hayvanlar ya da insan dışı varlıklar kişileştirilerek ve konuşturularak teşhis ve intak(konuşturma) sanatlarından yararlanılır.

b- Fabllarda insan dışındaki varlıklara insana ait birtakım özellikler yüklenir.

c- Fabllar genellikle manzumdur ancak düzyazı biçiminde de olabilir.

d- Fabllarda adil olma, dostluğun önemi, dürüstlük, alçakgönüllülük, hataları bağışlayabilme, cömertlik gibi evrensel değerler aşılarmaya çalışılır.

e- Fablların sonunda her zaman bir ahlak dersi verilmek istenir.

f- Fabllarda iletilmek istenen mesajlar özdeyiş ya da atasözü biçiminde olayın sonunda aktarılır.

g- Fabllar serim, düğüm, çözüm ve öğüt bölümlerinden oluşur.

ğ - Fabl türünde de masalda olduğu gibi yer ve zaman belirsizdir.

h- Fabllarda soyut kavramlar, somut olaylar yardımıyla anlatılır.

i Fabllarda alegorik yani sembolik bir anlatım söz konusudur, dil anlaşılır ve yalındır.

18-Edebî kişilikleri hakkında bilgi verilen aşağıdaki sanatçıların kaleme aldığı romanlar konusuna göre hangi türe örnek olur?

Yakup Kadri , eserlerinde Türk toplumunun Tanzimat'tan Cumhuriyet'e kadar yaşadığı sosyal değişim ve krizleri başarıyla yansıtmıştır. İlk romanı olan "Kıralık Konak"ta Tanzimat'la başlayıp Çanakkale Savaşı'na kadar süren yıllardaki üç ayrı kuşağın yaşadığı değişimi ve çatışmayı anlatır.	Mehmet Rauf , ferdin iç dünyasını esas alan konuları ile Serveti fûnun hareketinin genel karakterine daha uygun romantik duyguları, hayalleri ve romantik aşkları işler. Sanatçı; tüm gücüyle, ele aldığı kahramanların iç dünyasına yönelir; eserlerinde şahıs kadrosunu dar tutar ve olay örgüsünü ikinci plana atar.
Yakup Kadri > Tarihî ve sosyal roman	Mehmet Rauf > Psikolojik roman

19-Aşağıdaki parçalarda özeti verilen romanın türünü altlarına yazınız.

Orta Anadolu köylerinden birinde İflahsızın Yusuf, Pehlivan Ali ve Köse Hasan iş bulmak için şehre doğru yola çıkarlar. İflahsızın Yusuf daha önce şehri görmüş, Sivas'ta cer atölyesinde çalışmıştır. Çukurova'ya giden bu köylüler fabrikatör hemşerileri sayesinde iş bulurlar. Fabrikadaki iş koşullarından hastalanan Köse Hasan ölür. Bu arada fabrikadan alınan haraçlar, yapılan haksızlıklar diğer iki arkadaşın isyan etmesine ve yaptıklarından dolayı işten atılmalarına sebep olur.	Romanda Osmanlı Devleti'nin aşiret hayatından devletlik mertebesine yükselişi anlatılır. Dört bölümden oluşan eser, Ertuğrul'un at bakıcısı olan Demircan'ın öldürülmesiyle başlar. Demircan'ın kardeşi olan Kerim bu olay neticesinde şoka girer. Ertuğrul'un ölümünden sonra Osman Bey beyliği üstlenir. Ancak Osman Bey'in bey olmak isteyen amcası düşmanla iş birliği yapar. Osman Bey, Şeyh Edebalı'nın kızı Bala Hatun'la evlenir.
SOSYAL ROMAN	TARİHİ ROMAN

20-Aşağıdaki metinlerden hareketle özellikleri belirtilen edebi akımı altlarına yazınız.

Bu anlayışa göre yazılan romanlarda pozitif bilimlerle sanat birleştirilmeye çalışılır. Pozitivist kurallara dayanılarak doğa taklit edilir. İnsanın fizyolojik özellikleri üzerinde durulur, insan soyaçekim ve genetik özellikleriyle ele alınır. Hayat bilimsel bir nesnellikle ele alınır, gerçek bilimsel bir bakış açısıyla ortaya konulur.	Bu akımın temsilcilerine göre "İnsan başkasına yükleyerek ancak kendi kalbini tasvir eder; deha anılardan oluşur." Elbette böyle düşünen sanatçı, işe kendini anlatarak başlar. Eserlerde kullanılan dil, duygu ve hayallerin coşkunluğu ölçüsünde dağınık ve başıboşur. Sözcük seçimine pek önem verilmemiştir. Seçilen kahramanlar ya çok iyi ya da çok kötüdür ve romanlarda iyi-kötü çatışması vardır. Her sınıftan insan eserlerde kendine yer bulur. Aşk, ölüm, tabiat , belli başlı konular olarak dikkat çeker.
NATÜRALİZM	ROMANTİZM

21-Aşağıdaki roman metinlerinde bakış açılarını karşılarına yazınız.

<p>“Bu gün akşamüzeri dönen Matmazel de Courton’la birlikte Nihal, biraz sonra da Adnan Bey çıkmışlardı. Bihter yalnız kalmıştı. Bu günü bütün düşünememekle geçirmişti. Kendisini, elinde olmayarak, sürükleyen bir dalga üzerinde gibiydi. Onlar gittikten sonra Behlül’ün odasına girmiş, orada bu güzel kış gününün incitmeyen serin havasını solumaktan bir bahar zevki alarak açık pencerenin yanında, Behlül’ün koltuğunda böylesine saatlerce düşünebilmişti.”</p>	<p>Hâkim (Tanrısal/İlahi) Bakış Açısı (Anlatıcı, olaylara ve kahramanlara hâkimdir. Anlatıcı her şeyi bilen konumundadır; kahramanların <u>zihinlerinden geçenleri</u>, duygularını, iç dünyalarını geçmişte yaşadıklarını, gelecekte olacakları, onların en gizli bilgilerini bütün ayrıntılarıyla bilir.)</p>
<p>Küçük Hasan, istasyonun tahta parmaklıkla ayrılan hududuna gelince biraz dinlendi, sonra yine tahta parmaklıklı kapıyı aralayarak içeri süzüldü. İstasyon binasıyla raylar arasında kalan dört beş adım genişliğindeki yerde, heybelerinin üstünde oturan iki köylü ile kaputunun içinde büzülmüş gibi duvara dayanan bir jandarmadan başka kimse yoktu. Burası öyle tren zamanı çeşit çeşit kebabçılar, gazozcular, yemişçilerle dolan büyük istasyonlardan değildi.”</p>	<p>Gözlemci Bakış Açısı (Anlatıcı gördüklerini, tanık olduklarını aktarır. Roman kahramanlarının <u>aklından geçenleri bilmez</u>. Anlatıcının anlatımı gördükleriyle sınırlıdır.)</p>
<p>“Şimdiden, içimde ona karşı bir güceniklik peyda oluyor. Onu, köyünden kıskanır gibi idim. Daha doğrusu, dört yıllık bir ayrılıktan sonra köyüne kavuşan bu erin yanında kendimi fazla buluyordum. Buraya ne yapmaya geldim? Kendi kendimi gurbet iline sürmekten maksadım nedir? Gurbet ili mi? Henüz hiçbir düşman ayağının basmadığı bu arı vatan toprakları bir gurbet ili mi? Ne kadar inkar edecek olsam gene bu hissimi saklayamayacağım.”</p>	<p>Kahraman Bakış Açısı (Olaylar, roman <u>kahramanlarından birinin ağzıyla</u> anlatılır. Olayları yaşayan kahraman, olaylar karşısındaki izlenim ve tutumunu kendi bakış açısıyla yansıtır)</p>

22-Romanın hikayeden ayrılan özelliklerini yazınız.

ROMANIN HİKÂYEDEN AYRILAN YÖNLERİ

- Roman hikâyeye göre daha uzundur. Göze ilk çarpan fark, romanın uzunluğudur.
- Romanda temel öge karakter, yani kişilerdir. Hikâyedeki temel öge ise olay veya durumlardır. Yani hikâyeler olay üzerine kurulur, romanlar ise kişiler üzeri- ne kurulur.
- Hikâyede kahramanların tanıtımında ayrıntıya girilmez, kahramanlar her yönüyle tanıtılmaz. Romandan farklı olarak hikâyede kişiler sadece olayla ilgili yönleriyle anlatılır. Bu yüzden hikâyelerdeki kişiler birer karakter olarak karşımıza çıkmaz.
- Romanda kahraman kadrosu fazlayken hikâyede azdır.
- Romanda birbirine bağlı olaylar zinciri bulunmasına karşılık hikâyede tek olay bulunur ya da anlık durumlara yer verilir.
- Romandaki olaylardan her biri hikâyeye konu olabilecek nitelikte ve uzunluktadır.
- Romanlarda olaylar çok olduğu için olayların geçtiği çevre de geniştir. Bu çevreler çok ayrıntılı olarak anlatılır. Hikâyede ise olayın geçtiği yer (çevre) sınırlıdır ve romandaki kadar ayrıntılı olarak anlatılmaz.
- Romanda daha geniş bir zaman dilimi söz konusu olabilirken hikâyede olayın zamanı daha dardır.
- Romanlarda anlatım daha sanatlı olabilir. Romanlarda anlatma, gösterme, bilinç akışı, iç çözümleme gibi anlatım teknikleri kullanılır; hikâyeler kısa olduğu için anlatım yalın, anlaşılır ve özlüdür. Romanda kullanılan anlatım teknikleri hikâyede daha sınırlı kullanılır.

23- Aşağıdaki parçada hangi anlatım biçimleri ve anlatım tekniğinden faydalanılmıştır?

Bağın ortasındaki yıkık kulübenin kapısız girişinden bir ihtiyar çıktı. Saçı sakalı bembeyazdı. Kamburunu düzeltmek istiyormuş gibi gerindi. Elleri, ayakları titriyordu. Gök kadar boş, gök kadar sakın duran denize baktı, baktı. – Hayırdır inşallah! dedi. Duvarın dibindeki taş yığınlarına çöktü. Başını ellerinin arasına aldı. Sırtında yırtık bir çuval vardı. Çıplak ayakları topraktan yoğrulmuş gibiydi. Zayıf kolları kirli tunç rengindeydi. Yine başını kaldırdı. Gökle denizin birleştiği dumandan çizgiye dikkatle baktı, Ama görünürde bir şey yoktu. Bu, her gece uykusunda onu kurtarmak için birçok geminin pupa yelken geldiğini gören zavallı eski bir Türk forsasıydı. Tutsak olalı kırk yılı geçmişti.	Parçada betimleme ve öyküleme anlatım biçimleri ile kişi tanıtımı anlatım tekniği kullanılmıştır.
---	--

24-Karakter ile Tip kavramlarının tanımını yapınız.

KARAKTER: Roman ve hikâye gibi türlerde sadece o esere mahsus olan **toplumsal bir tabakayı değil de sadece kendini temsil eden** ve kendine has özellikler taşıyan kahramandır.

TİP: Roman ve hikâye gibi türlerde **toplumsal bir tabakayı temsil eden** benzerlerine başka eserlerde de rastlanan kahramanlardır.

25-Bir romandan alınan aşağıdaki parçada yer, zaman, olay, anlatıcı, bakış açısı ve anlatım tekniğini belirleyiniz.

Don Kişot başındaki macera rüyasını yaşamak için güzel bir gecede, tatlı bir ay ışığı altında şatosundan ayrılıyordu. Sabahın ikisine doğru onun yatağından kalktığını ne yeğeni ne de hizmetçisi işitti. Silâhları ile kalkanını bir kere daha silip parlatmış, sonra zırhını giyerek en küçük bir gürültü yapmadan odasından çıkmıştı. Ahırda atını eyerledi. Hayvancık hayretler içindeydi. Ne oluyoruz? Ortalık daha karanlıkken, ahır rahat, samanlar ılık ve yumuşakken şatodan çıkmak niçin? Efendim acaba çıldırdı mı? Şan ve şerefın yakın bir yol dönemecinde kendisini beklediğini bir ata nasıl anlatabilirsiniz? Don Kişot bunu ona söylemeye çalıştı fakat Rossinante hiçbir şey anlamadı. Şövalye atını dizgininden çekerek bahçe kapısından çıkardığı ve kır yolunu tuttuğu zaman güneş doğmak üzere idi. Don Kişot süratle şatodan uzaklaştı ve hatta gayretli atını tırısı kaldırmağa uğraştı. Zırhı, miğferi ve silâhları onu bir parça rahatsız ediyordu fakat bunlar o kadar ufak te- fek şeylerdi ki şan ve şeref yolunu tutmuş bir şövalye bir saniye üzerlerinde duramazdı...

Yer	Don Kişot'un şatosu
Zaman	Sabah, güneşin doğmak üzere olduğu saatler
Olay	Don Kişot'un şatosundan ayrılıp maceraya atılması
Anlatıcı	Üçüncü kişi
Bakış Açısı	İlahi bakış açısı
Anlatım Tekniği	Anlatma / Olay anlatım

26-Aşağıdaki metinlerde kullanılan anlatım tekniklerini altlarına yazınız.

Bu efsaneler, ortada dönüp dolaşırken bir de şeyh Yusuf çıkagelmesin mi? Köyün altı üstüne geldi. Bütün yürekleri, sıtma nöbetine benzeyen kavurucu bir vecd sardı. Emeti Kadın bile, iki gün semtime uğramadı. Geldiği vakit sordum: – Nerde idin, Emeti Kadın? – Hiç, şeyhe gittim. Biraz başımı okuttum. – Şeyh ne diyor, bütün bu dünya işlerine dair? – Ben sormadım. Emme, soranlara demiş. – Ne demiş? – Aha hep bildiğimiz, işittiğimiz şeyler...	Şimdi yalnızım, büsbütün yalnızım. Bu akşamdan itibaren tek kolumla her işimi kendim göreceğim. Yemeğimi kendim pişireceğim. Odamı kendim süpüreceğim. Belki günün birinde kadınlar arasında çamaşırımı yıkattırarak bir kimse bulamayıp kendim yıkamak zorunda kalacağım. Bu ıssız, engin Anadolu bozkırının ortasında bir ikinci Robinson Crusoe oldum. Oturduğum evin bir ıssız adadan farkı yok. İÇ KONUŞMA
DİYALOG	

27-Aşağıdaki tablodaki Zamirleri(Adılları)bularak karşılırlarına yazınız.

O, bugün çok güzel şiir okudu.	Kişi zamiri
Onu çantan çıkar, inceleyelim.	İşaret zamiri
Birkaçı hariç davete herkes katılmıştı.	Belgisiz zamir
Biri de bize bunu önceden söylemedi.	Belgisiz, şahıs, işaret zamiri
Sana ne dedi?	Şahıs, soru zamiri
Projenin alt yapısını siz kendiniz hazırlayacaksınız.	Kişi,dönüşlülük zamiri
Telefonu bozulmuş, arkadaşınıkini almış.	İlgi zamiri
Fikirleriniz bizim için oldukça önemlidir.	İyelik zamiri, şahıs zamiri
Herkes, onun sorununa bir çözüm yolu aradı ama kimse bunu düşünemedi.	Belgisiz,kişi,belgisiz,işaret
Sana muhtarı soran gencin aslında ne aradığını yanımızdakiler de anlayamadı.	Kişi, soru zamiri
İstediklerimin bazılarını almış ama senin istediklerini alamamış.	Belgisiz,kişi zamiri
O, çayını her zaman kendisi demler ve herkese ikram ederdi.	Kişi,dönüşlülük,belgisiz
Kilimlerde çizgi çizgi efkârım Heybelerin nakışına ölürüm Türkiye'm	İyelik,iyelik,iyelik zamiri
Bu işi sen bilmiyosan ben de bilmiyorum.	Şahıs,şahıs zamiri
Sen o masayı bırak da şunu götür.	Şahıs,işaret zamiri
Şunlar da sizin olsun. Bize bunlar yeter.	İşaret, şahıs,şahıs
Onlardan birkaçı sana uğramayı düşünüyor	Kişi,belgisiz,kişi zamiri
Ben çok okudum sen kaçını okuyabildin?	Şahıs,soru zamiri
Toplantıya gelen bazılarını ben tanımıyorum.	Belgisiz-Şahıs
Sen hangisini alacaksın?	Şahıs,soru zamiri

Hayati İPTAŞ
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni